

TOSHKEENT HAQIQATI

1928-yil 11-dekabrdas asos solingan

Кун тасвири

ҚИБРАЙ тумани хокими
М. Миркосимов Туркистон ви-
лояти Сариоға тумани хокими-
нинг ўринбосари Нурпўлат Талипов
бошлигидаги маъсуллар билан
учраши.

Мулоқотда иккى давлат туман-
лири ўргасидаги чегара ҳудудидан
утувчи қишлоқ хўжалиги ерларни
сугориш учун
зарур бўлган
Р1 канали
суви билан
боғлиқ маса-
ла муҳокама
килинди.

ЧИРЧИҚ шаҳар хокими Д. Хидо-
ятов Корея Республикасининг Жон-
бук технопарки директори Сунгик
Мун билан учраши. Унда томон-
лар «Ўзбекистон» учун экологик
тоза қишлоқ хўжалиги техникиси
платформасини яратиш» лойиҳа-
сини ҳамкор-
ликда амал-
га ошириш
юзасидан
Англашув
меморандум-
мини имзо-
лашди.

ОҚҚУРГОН туманининг «Хосил-
дор» маҳалласида жойлашган 2-сон
касб-хунар мактабига 120 миллион
сўмлик спорт инвентарлари етка-
зиг берилди. Ҳозирда ушбу спорт
залида 70 нафардан зиёд
ёшлар турли
йўналыш-
ларда мунта-
зам шуғулла-
нишмоқда.

АНГРЕН шаҳрида вилоят хотин-кизлар тадбиркорлик маркази
раҳбари Шоҳиста Мадиярова
иштирокида семинар ташкил этилди.
Унда тадбиркорлар ва марказда
касб-хунар эгаллаган аёллар
катнашиди. Семинар якунидаги 20 нафар
сартарошлик, 20 нафар
қандолатчилик йўналишларида кўни-
ма олган хотин-кизга
сертификат-
лар топширилди.

ЮКОРИ ЧИРЧИҚ туманининг барча маҳаллаларида қўкамлам-
зорлаштириш, ободонлаштириш
ишлари фаоллик билан олиб бо-
рилмоқда. Жумладан, тумандаги
18-умумий
ўрта таълим
мактаби жа-
моаси терак
қаламчала-
рини экишини
якунлаши.

ОҚҚУРГОН ТАЖРИБАСИ

Яқинда Президентимиз томонидан ил-
гари сурилган ташаббусни амалга оши-
риш максадида юртимиздаги мактаблар-
да ўкувчилар иккита хорижий тилини
эгаллаши ва хўнар ўрганиши учун
зарур шарт-шароитлар яратилмоқда.

2

Долзарб мавзу

“ҚОҒОЗДА ҲОКИМГА, АМАЛДА ҲАЛҚИМГА ЁРДАМЧИМАН...”

Ҳамма ёрдамчиларнинг ҳам шиори шундайми?

Аввалига ҳоким ёрдамчилари бир иши
қойиллатишига кўпчилик ишонмаган эди.
Аммо, орадан ўтган вақт мобайнида улар аҳо-
лининг яқин кўмакчисига айланишиди.

2

ЖАҚВО ТИЖОРАТИ

ёхуд йигирма биринчи аср “зоҳид”лари

Бир танишим анча йиллар
олдин Ўзбекистон халқ хофи-
зи Шерали Жўраев ижросида
Навоий газали билан айти-

ладиган “Ошиг ўлдим...” кў-
шигини шархлаб беришимни
кўча-кўйда илтимос килар-
ди ва мен эсимда қолганича

тушунтиргандай бўлардим.
Бу пайтда газал матни кўз
олдингда турмаса қўшикини
шархлаша юзаклик пай-

до бўлади. Боз устига, кўча
газал шархлайдиган жой-
мас: “Бозор майдонида
майса унмайди”.

3

Қанот ёзадётгани ташаббус

Худудлардаги умумтаълим мактаб-
ларида хорижий тиллар ва касб ўрга-
тиш тизимини ривожлантириш бўйича ама-
лий ҳаракатлар олиб борилмоқда.

Белгиланган топшириқа
кўра, туман ва маҳалла-
ларнинг хусусиятидан ке-
либ чиқи, ўкувчилар мак-
табининг ўзида 64 хил ишчи
касларга йўналтирилади.

Тошкент вилоятида ҳам
бу борадаги амалий ишлар
бошланган. Таҳриба си-
нов тариқасида ҳар бир ту-
ман-шахардан 3 тадан, яъни 66 та
умумтаълим мусасса-
ларнинг ўкувчилар томо-
нидан сўровнома асосида
5 тадан 10 тагача каслар
тандаб олини. Муассаса-
ларда мактаб дастуридан
ташқари кўшимча хорижий
тил ўргатиш жараёни ҳам
бошланган.

Ҳозирда мазкур мактаб-
ларда касб-хунар устахона-
лари ташкил этилиб,

Абдулазиз МУСАЕВ

Дарвоҷе

ҚАРЗИНГИЗНИ ҚАЧОН ТУЛАЙСИЗ?

Қарз баракани учиради, дейдилар.
Буни ҳар бир ақли хуши жойида одам
яхши билади. Аммо...

Бугун юртдошларимиз орасида со-
лиқ, давлат божи, маъмурий жарима-
ларни вақтида тўламай, пайсалга
солиб юрганлар ҳам йўқ эмас.

3

Сиз бунга нима дейсиз?

МАДДАНИЙ МЕРОСДАН ВОЗ КЕЧИШ МУМКИНМИ?

Қадимда одамлар муҳим аҳборот ва ҳабарларни оғза-
ки – бир-бирiga товуш орқали айтиб тарқатишган бўлса,
кейинчалик ушбу ҳодиса аста-секин турли кўринишлар
касб эта бошлаган. Негаки, аҳборот олиш ва тарқатишга
хам замонларда ҳам эҳтиёж бўлган.

Тарихга назар ташлайдиган бўлсак, газетанинг ибтидой тур-
да дастлаб қадимги Римда милиодан аввалиг I асрда пайдо бўлган.
Дунё юзини кўрган биринчи нашрлар қоғозга кўчишдан аввал
ҳам турли кўринишда бўлган, деган фаразлар тарихи олимлар
томонидан илгари сурилади. “Википедия” аҳборот ресурсининг
хабар беришича, биринчи босма нашр Xитойда VII асрда дунё
юзини кўрган. У дастлаб тахтачаларда ўймакорлик услубида
тайёрланган ва ўзбек тилига таржима қиладиган бўлсак, “Пой-
таҳт кундалиги”, деб номланган. Унда ўша даврдаги импе-
раторнинг фармонлари ҳамда шахар
хайтидаги ўта муҳим хабарлар
бериб борилган.

2

Ушбу ташаббус доирасида Оқкургон туманинда ҳам самарали ишлар амалга оширилмоқда.

Жумладан, туманинг "Навбахор" маҳалласидаги 31-умумтълим мактабида ўкувчиларга тикуччилик, сартарошлик, сават тўкиш, ошпазлик, чилангарилик, ҳандолатчилик, IT дастурлаш йўналишлари ўргатилмоқда. Эътиборлиси, мазкур йўналишлар учун сарф-харажатлар "Ташаббуси бюджет" орқали қўлланган.

Мактабимиз 320 ўринга мўжжал-

(Давоми. Боштаниниш 1-саҳифада)

ОҚКУРГОН ТАЖРИБАСИ

ланган бўлиб, 10 дан ортиқ миллат вакиларининг 300 нафар фарзандлари таълим олишиади, – дейди мактаб директори Шерзод Мирзаев. – Ўкувчиларимиз фан олимпиадалари, "Беш ташаббус" каби лойиҳа ва кўрик-танлонларнинг республика боскичи голибларидир. Иккى йил аввал Ўртошибомиз тумонидан ўкувчиларни касб-хунарга йўнаптириша доир қабул қилинган қарор кўпчилик отонарапарни дилидаги гап бўлди. Сабаби, кишлодаги ёшларни аксарияти хунари ўйклиги туфайли ишисиз қолиб кетади. Ўғлайдир-қиздир мактабни битириш билан бирга хунарни ҳам бўлса, қандай яхши. Айниқса, қизлар рўзгор тутиши кўнишларини мактаб давриданоқ ўрганиб борса, оиласда кийинчиликка учрамайди. Шу жиҳатларни ўйлаб, тўғракларни муддатидан оддин ташкил этдик. Натижা ёмон бўлмади. Хатто, маҳалладаги айрим қайноналар келинларини ҳам шу тўғракларга жалт этиши мизни илтимос қилишмоқда. Тўғракларга мутахассисларни ҳам узоқдан қидирмадик.

Дилбар НАҲИМОВА,

ЛАБОРАТОРИЯ ХОДИМИ:

– Уч йил бўлди, ишдад бўш вақтларимда хонадонимда сават тўкишини ўйлга кўйганин. Ўтган йилдан бери мактаб директори тавсияси билан ўкувчиларга сават тўкишини ўргатяпман. Шогирларим 10 дан ортиқ шакл ва ҳажмадаги сават тўкишини билишади. Шунингдек, буортма учун ҳам тўқимиз. Ҳом ашёга келсан, йигитлар дараҳтларга шакл

Буюк бобокалонимиз Амир Темурнинг биринчи қозғос кўринишидаги мато ва қозғос ишлаб чиқириш технологияларини Хитойдан кептиргани бу маълумотларнинг асосли эканидан дарак беради. Қадимиг Европада эса биринчи босма кўринишидаги газета 1605 йилда Страсбург шахрида, ўша даврнинг матбуотчиларидан бири Иоган Карлос томонидан нашр этилган ва «Relation», (ўзбек тилида «Муносабат») маъносини беради) номи билан оммага тарқатилган.

Туркистон замонида эса қозғос кўринишига ёга бўлган газета «Туркистон ведомостлари» ва «Туркистон вилоятининг газети»номлари остида 1870 йилда Туркистон генерал-губернаторлиги томонидан чоп этила бошланган. «Туркистон вилоятининг газети» ўзбек публицистикасининг шаклланishiши ўйл очди. Зоиркорон Фуркат, Сатторхон Абдуғаффоров, Исроқон Ибрат, Махмудхўжа Бехудий ва бошча зиёлларнинг бу газетадаги чиқишилари натижасида Туркистон ўқасида жаҳолатга қарши маърифат билан кураш, оммани, айниқса, ён авлодни ҳар томонлама илм-маърифатли қилиб тарбиялашга интилиш ҳаркетининг кучайшини таъминлади. Бошқача айтганда, ўша даврларда мазкур нашр маърифатпарварларнинг фикр ва сўз айтиши учун илк минбар вазифасини ўтаган.

Хўш, бунгунга кунга келип босма нашрларнинг хаётимиз ва жамиятимиздаги ўрни қандай? Журналист сифатида шу хусусда ўз фикримни билдирумкоқиман.

Ҳамкаслар доирасида бўладиган шаклларда биринчи навбатда "Обуна неча бўлди?" деган савол берилади. Ҳеч кимга сир эмаски, босма нашрлар деярли 100 foiz обуна хисобига кун кечиради. Чоп этиладиган реклама ва эълонлар учнчалик молниявлик аҳамиятга эга эмас. Ҳар холда бизнинг газета – "Чирчик тонги" да шундайди.

Босма нашрлар учун чиндан ҳам мурракаб кўнлар келди десак, муబалага бўлмайди. Замонимиз электронлашиб кетмоқда, ижтимоий тармоқлардан ахборот олиш имконияти ниҳоятда кенгайиб боряти. Баъзи

босма нашрлар имконият ва молиявии шароитидан келиб чиқсан холда анъанавий шакл билан бир қаторда аллақаочон электрон кўринишга ўтиб олган. Аммо олинаётган ахборотларнинг ичда замонавий тил билан айтганда, "фейк"лари, яъни, ёлғонлари, чапгитувчилари ҳам талайгина. Шунингдек, имло хатолардан ҳоли эмас. Ахборот хафвасизлиги борасида деярли кафолат ўйк.

Газета ходимлари эса хабар ва мақолаларни кенг қарорли, мазмун-

йўтсан, ҳозирги тил билан айтганда, СММ-ни билан барча иш кифоятланади. Фикримча, бу хотал бутун бир ижодкорлар жамоасининг барҳам топшига олиб келади. Мазнавият ва маданиятини юксалтири, инсонларни маърифатли қилиш учун катта-катта қадамлар ташанаётган бир пайдо, бу ҳақиқи ўқитвиш ва шаҳар ҳаётидаги чинакам мағлубилини бўлади, деб ўйлайман.

Халқимизнинг ижтимоий-иқти-

содий ва сиёсий жараёнлардан ха-

чилик, деб ўйлайман. Бунга йўл кў-

ишига маънан ҳақиқимиз ўйк.

Бугунги кунда электрон техно-
логиялар бўйича жаҳонда энг ри-
вожланган, энг тарақкий этган мам-
лакатлар, давлатлар ҳам босма
нашрлардан воз кечигани ўйк. Аксин-
ча, газеталар юз минглаб нусхалар-
да нашр килинмоқда.

Шу ўринда Тўркияга сафарим
чоғигда ўйнади, деб ўтган бир воқеани
айтиб ўтиши жоиз, деб топдим.
Аксарият турклар эрталаб чой ёки

да чоп этилади. Ҳамкасимдан га-
зетанинг адади ҳақида сурдим. У

жилмайиб: "Бизда газеталар 100
минг тираждан кам чимайди", деди
турор билан. Эътиборлиси шундаки,
"Милиёт" ҳарни кун чоп этиладиган
кундалик газета экан.

Биз-чи? Биз нега газета мутола-
да кимлам кўйдик? Ахир, газетага бе-
фарқлик сиёсий билим ва маданият-
нинг қанчалик даражада эканлигини
кўрастмайдими!

Айниқса, обуна даврида бирон

ҳақидаги таклифларни хукумат да-
ражасига олиб чиқиб лозим, деган
фикри билдиришади. Чунки, кичик
тиражларда мисқоллаб толаётган пу-
лининг салмокли миқдорини солиқ
тўловлари учун сарфағлишига тўри
келимоқда. Ушбу хотал эса газета-
ларнинг ривожланишига, маошиз
қолаётган журналист ва техник хо-
димларнинг кўнимисизига олиб
келимоқда.

Бундан чамаси 90 йил олдин
Чирчик шахри курилётган ва сано-
атлашеттган пайтларда, собиқ итти-
фоқ даврида қилинаётган ишларни
жамиятга, ахолига билдириш учун
асос солинган "Чирчик тонги" газета-
таси (ўша даврда "Чирчик курилиши
зарбори" номи билан чоп этилган)
буғун ҳам, албатта, ўз ўкувчилари-
га эга. Зоро, ҳар доими сиёсий туз-
зумнинг ўзгариши ва қайта куриш
жараёнлари одамларга испоҳотлар-
нинг мазмун-моҳиятини тушуниши
оркали кечган. Ўзбекистон Республикаси давлат
Мустақиллигига эришганидан сўнг газета янги сеёсатни, азиз ва жонажон Ватанимиз хуррия-
тини таарину ётшига, ахолини шаҳардаги воқеа-ходисалар, ян-
гиликлар, амалга оширилаётган
испоҳотлар билан танишириб бори-
шига бел боғлаган. Ўзининг газета
ўқимаслиги билан "Фахрланидиган"
кимсалар бу йўлнинг ҳаётбахш
нурларидан, ранго-ранг жилоларидан
тўла баҳраманд бўла олмайди,
менимча.

Сўзимнинг якунида айтмо-
чимани, "Чирчик тонги" газетаси
– бу қадирят, маънавият, Чирчик
шахрининг маданий мероси! Жо-
нажон газетамизга нафқат ом-
мавий ахборот воситаси, балки,
шахримиздаги маданий мерослар
– "Турнапар" мажмуаси, "Кимёгар-
лар" саройи ва шу каби башка
кўплаб обидаларга қараладиган
назар билан қараш керак, деб ўй-
лайман.

Сиз қандай фикрдасиз, азиз
муштари?

Сарвар ФАЙЗУЛАЕВ,
"Чирчик тонги" газетаси
бош мұхаррири

(Давоми. Боштаниниш 1-саҳифада)

босма нашрларнинг ҳаётимиз ва жамиятимиздаги ўрни қандай? Журналист сифатида шу хусусда ўз фикримни билдирумкоқиман.

Ҳамкаслар доирасида бўладиган шаклларда биринчи навбатда "Обуна неча бўлди?" деган савол берилади. Ҳеч кимга сир эмаски, босма нашрлар деярли 100 foiz обуна хисобига кун кечиради. Чоп этиладиган реклама ва эълонлар учнчалик молниявлик аҳамиятга эга эмас. Ҳар холда бизнинг газета – "Чирчик тонги" да шундайди.

Босма нашрлар учун чиндан ҳам мурракаб кўнлар келди десак, муబалага бўлмайди. Замонимиз электронлашиб кетмоқда, ижтимоий тармоқлардан ахборот олиш имконияти ниҳоятда кенгайиб боряти. Баъзи

бериб, новдаларини олиб келишади. Топган даромадимиз болаларнинг қўшимча таълими учун сарфланади. Тўғракда ўкувчиларнинг вакти унумли ўтди. Қўл ҳаракатлари эса хотирни мустахкамлайди.

Камола МҮМИНОВА,

Бошларни юйтидан

лишиади. Шогирларимнинг иштиёқидан ўзим ҳам завқланаман. Тайёр маҳсулотлар сотувини йўлга кўйганимиз. Дастрлаб ҳа-
ридорлар мактаб ўқитувчилари бўлиши. Ҳозирча олган даромадимиз хом ашё учун сарфланадиган.

– Кандолатчиликни ўкувчиларни сарфланадиган. Миллӣ ва замонавий пишириклар, карвин санъатини мукаммал егалла-
ганман. Тўғракда билан олиб келишади. Ҳамкасларим Саодат

Бобоева, Феруза Мир-

лишиади. Шогирларимнинг иштиёқидан ўзим ҳам завқланаман. Тайёр маҳсулотлар сотувини йўлга кўйганимиз. Дастрлаб ҳа-
ридорлар мактаб ўқитувчилари бўлиши. Ҳозирча олган даромадимиз хом ашё учун сарфланадиган.

Умид ГОИПОВА, фаррош:

– Ҳамид Гоипов – ўзим ҳам завқланадиган. Тайёр маҳсулотлар сотувини йўлга кўйганимиз. Дастрлаб ҳа-
ридорлар мактаб ўқитувчилари бўлиши. Ҳозирча олган даромадимиз хом ашё учун сарфланадиган.

– Ҳамид Гоипов – ўзим ҳам завқланадиган. Тайёр маҳсулотлар сотувини йўлга кўйганимиз. Дастрлаб ҳа-
ридорлар мактаб ўқитувчилари бўлиши. Ҳозирча олган даромадимиз хом ашё учун сарфланадиган.

– Ҳамид Гоипов – ўзим ҳам завқланадиган. Тайёр маҳсулотлар сотувини йўлга кўйганимиз. Дастрлаб ҳа-
ридорлар мактаб ўқитувчилари бўлиши. Ҳозирча олган даромадимиз хом ашё учун сарфланадиган.

– Ҳамид Гоипов – ўзим ҳам завқланадиган. Тайёр маҳсулотлар сотувини йўлга кўйганимиз. Дастрлаб ҳа-
ридорлар мактаб ўқитувчилари бўлиши. Ҳозирча олган даромадимиз хом ашё учун сарфланадиган.

– Ҳамид Гоипов – ўзим ҳам завқланадиган. Тайёр маҳсулотлар сотувини йўлга кўйганимиз. Дастрлаб ҳа-
ридорлар мактаб ўқитувчилари бўлиши. Ҳозирча олган даромадимиз хом ашё учун сарфланадиган.

– Ҳамид Гоипов – ўзим ҳам завқланадиган. Тайёр маҳсулотлар сотувини йўлга кўйганимиз. Дастрлаб ҳа-
ридорлар мактаб ўқитувчилари бўлиши. Ҳозирча олган даромадимиз хом ашё учун сарфланадиган.

– Ҳамид Гоипов – ўзим ҳам завқланадиган. Тайёр маҳсулотлар сотувини йўлга кўйганимиз. Дастрлаб ҳа-
ридорлар мактаб ўқитувчилари бўлиши. Ҳозирча олган даромадимиз хом ашё учун сарфланадиган.

– Ҳамид Гоипов – ўзим ҳам завқланадиган. Тайёр маҳсулотлар сотувини йўлга кўйганимиз. Дастрлаб ҳа-
ридорлар мактаб ўқитувчилари бўлиши. Ҳозирча олган даромадимиз хом ашё учун сарфланадиган.

– Ҳамид Гоипов – ўзим ҳам завқланадиган. Тайёр маҳсулотлар сотувини йўлга кўйганимиз. Дастрлаб ҳа-
ридорлар мактаб ўқитувчилари бўлиши. Ҳозирча олган даромадимиз хом ашё учун сарфланадиган.

– Ҳамид Гоипов – ўзим ҳам завқланадиган. Тайёр маҳсулотлар сотувини йўлга кўйганимиз. Дастрлаб ҳа-
ридорлар мактаб ўқитувчилари бўлиши. Ҳозирча олган даромадимиз

ҚАРЗИНГИЗНИ ҚАЧОН ТҮЛАЙСИЗ?

Маълумки, давлатни
миз раҳбарининг ташаб-
буси билан мамлака-
тимида суд ва бошқа
органилар хужжатларини
икро этиш тизимини та-
комиллашириш, фуқа-
ролар ва тадбиркорлар-
нинг хуққува манфаатларини
ишиончи химоя килиш бўйича
кенг кўламли чора-тад-
бирлар амалга оширил-
моқда.

Хусусан, Президентимиз-
нинг "Суд хужжатлари ва
бошқа органлар хужжатла-
рини икро этиш тизимини

янада такомил-
лашириш чо-
ра-тадбирлари
тўғрисида" ги
Фармонига мувофиқ Тошкент
вилоятидаги турли ташкилот
ва идораларда назорат тад-
бирлари ўтказилмоқда.

Жўмладан, прокуратура
органилар маҳаллий ҳоким-
ликлар ва солик идоралари
билан биргалиқда йирик ва
давлат улуши бўлган корхона-
напарларинг шунингдек, хў-
жалик юритувчи субъектлар
ва жисмоний шахсларнинг
солик қарзларини ундириш
бўйича мунтазам назорат
текстуришларини ўтказиб кел-
моқда.

Мисол
учун, ўтган
2022 йил мобайни-
да жами ундирув суммаси
3,4 трлн. сўмни ташкил этган бў-
либ, шундан давлат фойдасига 1,4
трлн. сўм ундирилди. Яъни, со-
лик қарздорлиги бўйича 1,2 трлн.,
жиноий ва маъмурий жарималар
бўйича 46 млрд., давлатга етка-
зилган зарар бўйича 35 млрд. ва
давлат божи бўйича 46 млрд. сўм
маблаглар бюджетга ундирилди.

Бироқ, давлат идоралари
ва ташкилотларда ишлаб ке-
лаётган ходимларни ижтимо-
ий қўллаб-куватлари маса-
диди олип бораётган изчил
ислоҳотларга қарамасдан, баъзи идоралар ходимлари
упарга нисбатан тузилган ун-
дирув ҳакидаги икро хужжат-
ларни беписанд муносабат-
да бўлиб, қараларини узиш
ҳақида ўлашмаяпти.

Аниқ ракамларга мурожа-
ат қиласа, бугунги кунгача со-
лик, давлат божи, маъмурий
жарималар ва қарз ундирув
лари юзасидан 1 млрд. 258
млн. сўм қарздорлик мавжуд.
Жўмладан, ҳокимликларда
ишлайдиган ходимлар хисо-
бига 49 млн. сўм, тиқорат
банклари ходимларида 268
млн. сўм, тибиёт бирлаш-
малари ходимларида 515
млн. сўм, маҳалла идоралари
ходимларида 93 млн. сўм,
газ таъминоти идоралари
ходимларида 56 млн. сўм,
электр таъминоти корхона-
лари ходимларида 101 млн.
сўм, ҳалқ таълими бўлими
ходимларида 31 млн. сўм,
бандлик марказлари ходим-
ларида 20 млн. сўм, молия
бўлумлари ходимларида 45
млн. сўм, адлия органлари
ходимларида эса 29 млн. сўм
микдоридаги, жами 164 та-
икро хужжати бўйича қарз-
дорликлар тўланмасдан қон-
дика колмоқда.

Шу ўринда бир жиҳатга
эътиборингизни қаратмо-
чимиз. Юкорида номлари
келтирилган идораларнинг
барчасида комплеанс назо-
рат тузилмалари фаoliyat
юритади. Уларнинг асосий
вазифаси – ходимлар то-
монидан хуқкубазарликлар
содир этилишининг олдини
олишидир. Аммо афсуски,
куплаб идоралар ходимлар
томонидан маъмурий
хуқкубазарликларнинг содир
етилиётгани бу тизимнинг
самарасиз ишләтганинни
курсатмоқда.

Қарзнинг катта-кичи-

Даврони, Бознаниши - сакиғидада

Иттифоқо, яқинда шу танишим
билан яна учрашиб қолдик ва яна
уша "Ошук ўлдим, панд берманг,
чорам асбобин тузинг" кўшигини
учинчи бора бемалол бир хонада
шарҳлаш илиа машүул бўлдик.

Мен бу ўринда ғазалнинг ҳам-
ма байтларига тўхталиб ўтирамай,
зоҳидликка оид бир байтини таф-
сираш билан чекланаман.

Дурд келтүрдине дебон,

ёзгурмангиз, эй ахли зуҳд,

Бок ўйк, зуҳдум ридоси

кунгиха солиб сузун...

Бу ўриндаги "дурд" сўзи шароб
кўйиши, чўкинди маъносида. Илоҳий
ишк тоза шароб бўлса, унга илашган
гардпардан чўкинди пайдо бўйласдан
қолмайди. Биламизки, узум ачитилади
ва ундан шароб пайдо бўлади. Агар у
яхшилаб, кайта-кайта докадан ўтказил-
маса, идиш тубида чўкинди – "дурд"
пайдо бўлади. Муқаддас динимизнинг
умумбашарий эзгу ѡяларидан, табар-
рук Куръон ѡяларидан ўз мафгаат-
лари йўлида сатирик муносабатлар эслаб
ўтиларди. "Зоҳид, санга хуру, менга
жонона керак!", яъни сен нариги ду-
нёдаги хайлий-тахманин хурларга
ошик бўлавер, менга бу дунёдаги нақд
жонона керак. Аслида, тасаввuf үн-
сиятларига кўра, хуру жонона образ-
лари бир-бираидан фарқ килиди: хур
– яъни куйжаларни кўшиб ташлашга ури-
нишади.

Имони мустаҳкам, илми солим,
ориф кишилар бу кў-

маҳал ювоб тураман!.."

Умуман, зоҳидлик феномени нима
ўзи? Кўплар бу ҳодисани тарки дунёни
лик, узлат, дея таърифлайди. Йигирма
биринчи аср бошида нима учун яна
узлат ва зоҳидлик масалаларига муро-
жаат қилиш мажбурияти пайдо бўлди.

Ҳикматли гапларда шундай дейила-
ди: "Тарихнинг сабоқ берисича, одам-
лар тарихдан сабоқ олишмас экан..."

Йигирманчи асрда узлат ва зоҳид-
лик масалалари сабоқ Шўро худудида
қайтиб келмас йўлларга кузатиб кўй-
илганди. Ўтмиш адабиётida учрай-
диган зоҳидлик унсурлари кўпинча
тарихий экспонат сифатида то дои-
рада ўрганилар, ўтмиш шоирларининг
шевъларидан зоҳидлик алломатларига
нисбатан сатирик муносабатлар эслаб
ўтиларди. "Зоҳид, санга хуру, менга
жонона керак!", яъни сен нариги ду-
нёдаги хайлий-тахманин хурларга
ошик бўлавер, менга бу дунёдаги нақд
жонона керак. Аслида, тасаввuf үн-
сиятларига кўра, хуру жонона образ-
лари бир-бираидан фарқ килиди: хур
– яъни куйжаларни кўшиб ташлашга ури-
нишади.

Имони мустаҳкам, илми солим,
ориф кишилар бу кў-

Навоий мазкур байтида, эй хонақоҳ
кунжидан ўз камтарларни ҳеч кимда
йўк дей баҳси тақаддум қилаётган
зоҳидлар, каминанин камтарларига сиз
устиди ўтирган туфроқ даражасида.
Шуни била турб ҳам сиз ўз баҳсингиз-
да давом этаверасизлар...

Йигирманчи аср охири ва уч мин-
гинчи йиллар бошида мустаҳкамлар
эришган постсовет республикалари
бўлмish ўтга Осиё ҳудуди
тижоратчи-

Замонавий соҳта "шайх"лар ҳам
ушбу кўхна усулларни ўз амалиётida
қўллайдилар ва дастлаб ўзларини кўй
оғзидан чўл олмайдиган мўмин-мусул-
мон сифатида тақдим этишади.

Бугуннинг "зоҳидлари"га айлан-
тирилаётган ёшлар эса хориж
соҳта "шайх"лар – пирлар ярат-
ган образ-сиймо-

Такво тижорати ёхуд йигирма биринчи аср "зоҳид"лари

ЛАРГА

тараф учун катта
лар учун сифатида очилди. Шу
билан бирга "такво тижорати" билан
шүғулланувчи соҳта шайхлар ҳам бу
ўлкаларга ёпирилиб кела бошлади.

Шарифийдаги гапларга ошик бўла-
веринг, мен эса мавжуд ва абайди
зот – Жононга ошик бўлмасан. Аллоҳ
яратган нарсалар барни хайлий, ўткин-
чи нарсалардир, мен обад ўтмас ва
мавжуд аш – Улуг зотга ошик бўла-
макмак, унинг ижоди ва буюк неъматы
бўлмиш киёматда бу яралшилар йўк
булиб кетади, аммо унинг ўзи ва унга
бўлган ишқи илоҳий қомол қолади.

Навоийдан яна байт:

Биз фано туфроғи бўлдик
дэрар аро, эй ахли зуҳд,
Хонақоҳ кунжидан сиз баҳси
тақаддум айлангиз.

Навоий даҳси қанчалар оқсан бўла-
ни билан, айни пайдай, шунчалар камтар
ва камсукм ҳам. Зоҳидлар ахли дунё
неъматларидан кўл ювганлари ҳолда,
қибран йироклаша олишимайди. Чунки,
кир шайтоннинг молидир. Зоҳидлар-
га типло берсангиз олмаслиги мумкин,
аммо шайтон кибр кулчасини уларнинг
қўлига садака килса тўрваларига солиб
муридларидан ўзимиятни ачга тозалан-
ди, қанчаларни хорижка қочиб кетиб,
радикаллардан иборат жангари тўда-
ларга кўшилиб, кўллари анча-мунча
қонга ҳам ботди.

Юртимизда интернет тарзда
оммавий жорий килингандан сўнг
соҳта шайхлар томонидан мамлакат
шўлари кўнглини овлашнинг иккичи
тўлкини пайдо бўлди. Буниси энди ав-
валгисидан кўнглини баштада ўтирамай
бўлган ишқи ошик қомолиди...

Кимса ўзида ўхшаган, янайам
аникоги тили бир, урф-одати бир,
дини бири кимсаннин сўзларига ишо-
нади. Агар ўзбекларга бирор хинада,
араб, ёки овропалик дин масалалари-
дан дарс бера бошласа, кўпчилик
чўчиб турди. Ўзига ўхшаган, ўзи
яшаган маҳалла, юрт одами тарғи-
бот қиласа, ишонч устунроқ бўлади.
Шу сабаби ҳам Аллоҳ азза ва жал-
ла пайгамбарларни ҳар бир қавмнинг
ўзидан, узлари кўриб-билиб юрган ки-
шилардан танлагандир.

Қоши камон Зебоҳон,
Холим ёмон Зебоҳон.
Ҳақ дўст, ё Олло!

Нодон шифокорниң дастидан бе-
морлар ҳалок бўладилар ёки бер умрлик
майб-мажрухларга айланшиди, нодон
курувчилар бунёд қилган уй-жойлар сал-
гина ер қимирлашидан тутдай тўкилиб
кетади, нодон муллаларнинг муридла-
ри одамни одамдан жаннати, дуҳаҳий
дека ажратиб, жамиятда фитналар пайд-
ади. Энг ёмони, ўзга юртлардаги
урушларда "муслимик фарзи"ни ўташ
учун кўнгилли тарзда йўл олганча ўз ота-
оналарига, эл-юртига, Аллоҳ томонидан
уларга ато этилган инсонийлик фазилат-
ларига хиёнат килишади.

Ахмок бўлманса ва ахмоклардан йи-
рок юринг.

Оллоёр БЕГАЛИЕВ,
Ёзувчилар уюшмаси
аъзоси

СПОРТ янгиликлари

Тошкент вилояти ёшлари – БИРИНЧИ!

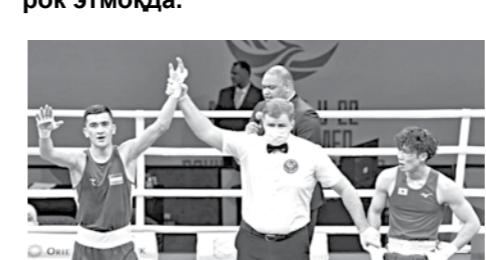
Чирчик олимпия ва паралимпия спорт тур-
ларига тайёрлаш марказининг янгидан барпо
этилган замонавий спорт залида "Универ-
сида-2023" спорт ўйинлари доирасидаги
белголи кураш мусобақасининг республика
босқичи ўтказилди.

Унда Қўракалпигистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва барча вилоятлардан 98 нафар спортчи-талаబалар турли вазон тоифаларида галибилик учун куч синашиди. 2 кун давом этган турнир муросасига беллашувларга ўнрак бўлишларни керак эмас.

Якунда умумжамоа бўйича Ўзбекистон дав-

Турнир омадли бошланди

Болгарияда бокс бўйича анъана-
вий "Странж" турнири старт олди.
«Кичик жаҳон чемпионати», деб ном
олгани мусобақада Ўзбекистон терма
жамоаси асосий таркиб билан ишти-
рок этмоқда.

Мусобақанинг ilk кунида 6 нафар
хамортизм саралаш боқсичида даст-
лабки жангларни ўтказиши. Улардан
Дилшод Абдулмуродов, Иқболжон
Холдоров, Сайджамшид Жафаров
хамда Сайдоҳон Раҳмонова рақиблари
маглуб этиб, кейинги боқсича йўл олиши.
Мухлиса Ҳушвактова ва Асилбек Жалилов учун
эса турнир эрта якунланди. Яна бир боқсичимиз
Бекзод Ҳамидовнинг рақиби рингга чиқишидан
бош тортгани учун унга техник маглуб-
ият берилди.

Эслатиб ўтамиш, мазкур турнир ва-
килларимиз учун жорий йилинг май
о

Қадринг билан одамнинг қадрдони бўл

Ёшлик билан хайрлашув

Кечагина туғилган эдим –
Атрофимдай тумонат одам.
Онаси бор эди онамини.
Үттам йигит эди отам ҳам.

Билмас эдим ҳасад не эрур,
Ғайирлик не, хусумат нима...
Билмас эдим айрилик недур,
Қайгу нима, мусибат нима...

Тўрт фаслимда кезарди баҳор,
Қор ҳам эди гўё чўй, қайнок...
Дунё билан нима ишим бор,
Бор ташвиши – ўйин, музқаймоқ.

Бўйим ўсди умрим ёзида,
Қизалоқлар бўлди парири...
Ёшлик соябони остида
Илк севгига келдим рўбариў.

Кейин... яна айланди бошим,
Масту сархуш югурибман-эй...
То ўнгуб олгунча эс-хушум
Ўйланисига улгурнибман-эй!

Энди рўзгор юки елқада,
Камига жукуқлар кий-чуви.
Шоирниң шу бўлса керак-да
Ёшлик билан хайрлашви.

Ҳили бўларди

(Неъмат Душаевга)
Орзулар туғамас, битмагай армон,
Қўш сўнмас, ерга қулаф тушмас ой.
АЗалдан қасрлар бўлбулағ ошён –
Навоийдан мерос шоирга сарой.

Илҳом ҳовучидан тоза дон чўқиб,
Сўз билан артаман манелай теримни.
Яни бино ичра юрарман ўқиб,
Битмаган уйимда битган шеърмини.

Онина

Бу дунёда ё зўрине, ё заринг бўлсин, ошна,
Очиқ чехране ҳам ёруғ назаринг бўлсин, ошна,
Мудом пок юр, ҳаромдан ҳазаринг бўлсин, ошна,
Қўлда молине борида ёру улфат мўл, ошна.

Тоғдек тик қадду қомат, ҳайбат керак үсигитга,
Шахду шиддат, жасорат, ғайрат керак үсигитга,
Хусниса, Ҳудо берган омад керак үсигитга,
Керак баридан аввал вафоли бир гул, ошна.

Куруқ савлат чинордан мева берса, тут яхши,
Қиёмат бўлганда ҳам сўнмаган умид яхши,
Иши тушса эсловчи дўстдан касал им яхши,
Ўзин ўйлар номардга бўрма ҳамто кўл, ошна.

Пули кўплар бой эмас, дўсти борлар бой бўлар,
Қайга борса иззатда, ўй тўрида жой бўлар,
Дўсту ўйқунге баҳти ўйқ, ахволига вой бўлар,
Бир чин дўстине бўлмаса, бу қунинедан ўл, ошна.

Эй Зоҳиджон, айрилма оқибатли ҳамроздан,
Яхшилик кутма аммо, ичи тўла гараздан,
Дўсту душман фарқига бормайдиган мараздан...
Мехрин берган одамнинг меҳрабони бўл, ошна,

Қадринг билган одамнинг қадрдони бўл, ошна.

Зоҳиджон Олов 1986 йил 17 октябрда Паркент туманинда туғилган. 2004–2010 йилларда Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетининг ҳалқаро журналистика факультетини тамомлабган.

Узбекистон Ёзучилар уюшмаси аъзоси.

«Оламвор орзулар» (2007), «Севаман» (2012) ва «Дўстни ҳам борида қадрланг» (2022) номли шеърий тўпламлари чоп этилган.

Эҳ, қўнглими ...

Содда қўнглим, содда қўнглим,
Дарди шода-шода қўнглим.
Ёр севиси сохта, қўнглим,
Эҳ, қўнглим...

Бевабодан вафо кутдинг,
Кеча-кундуз азоб ютдинг,
Эвазига нима ютдинг,
Эй, қўнглим!?

Ёр ўлида гадо бўлдинг,
Ҳажрида бенаво бўлдинг,
Адо бўлдине, адо бўлдинг,
Эй, қўнглим...

Бегонадек кетди санам,
Қандай алам, қандай алам!

Сўрамади ҳолинги ҳам,
Эй, қўнглим...

Гул деганинг шул ёр экан,
Жон беришига тайёр, деган?
Айёр экан, айёр экан,
Эй, қўнглим...

Бир кун афсус қулар дилдор,
Кўзидан ёш тўлкар зор-зор...
Яхшилик, Ҳудоийм бор,
Эй, қўнглим...

Қўй эслама, буткул унум,
Ишон, кетар қора булум.
Бахтдан албат яйрар вужуд,
Эй, қўнглим...

Тўртликлар

Ўйлайсиз, давримни сурib юрибман,
Зўр дунёда базўр турб, юрибман.
Тошинги тер, дейсиз, мен-чи, ўша тош
Синдираган қалбини териб юрибман.

Ўтга ташлаб ўйқан пулларин гоҳо,
Кўнглим деб ўйгларниш тунлар бир гадо...
Банда лаънат ўқир Каъба бузганга,
Кўнглини бузганни лаънатлар Ҳудо.

Бахор деб юрганим куздан ҳаробдир,
Ҳар болсан қадамим ҳисоб-китобдир.

Душман дўстимдан кўп ҳолимдан огоҳ,
Дўстимдан душманим олижанобдир.

Ҳар бир ялтираган дурдан даракмас,
Кўксингизда турган тошдир, юракмас,
Сизга нима керак, билмадим, аммо
Сиздек дўсти борга душман керакмас.

Эй бола, кўп ема – оғир бўлиб қоласан,
Эй бола, кўп дема – оғир бўлиб қоласан...
Эй бола, мактама Ҳақдан ўзгани,
Эй бола, нолима – шоир бўлиб қоласан.

Зоҳиджон ОЛОВ

“Toshkent haqiqati” va
“Tashkentskaya pravda”
газеталари тahrir hay’ati:

Zoyir MIRZAYEV
(tahrir hay’ati raisi)

Ummat MIRZAULOV

Hotamjon SAYDAHMEDOV

G’afurjon MUHAMEDOV

Shavkatjon RAHIMOV

Tohir ARIPOV

Ravshan RAIMOV

Mahmud TOIR

Uskenboy ATEMOV

Abdulla XURSANOV

Mahmudjon BOLTABOYEV

Zarifa ERALIYEVA

Sergey MUTIN

Bosh muharrir:

G’ayrat SHERALIYEV

Qabulxona:
(71) 233-64-95

Bosh muharrir o’rinbosari:
(71) 233-70-10

Mas’ul kotib:
(71) 233-90-82

Bo’lim muharrirlari:

(71) 233-38-23, (71) 233-48-08

E’lonlar va hisob-kitob bo’limi:

(71) 233-54-10

e-mail: toshkenthaqiqati@mail.ru

Navbatchi muharrir:

Kumush EGAMBERDIYEVA

Mas’ul kotib:

Alloma AZIZOVA

Navbatchi:

Javlon HALIROV

Bosishga topshirish vaqt – 21.00.

Bosishga topshirildi – 21.00.

Nashr ko’rsatkichi – 205.

Buyurtma G-231.

5 632 nusxada chop etildi.

Hajmi – 2 taboq. Ofset uslida bosildi. Qog’oz bichimi A-2.

Bahosi kelilishgan narxda.

Toshkent viloyati Axborot va ommavim kommunikatsiyalar boshqarmasida

2011-yil 12-yanvarda

03-001 raqamli bilan

ro’yxatga olingan.

Manzilimiz:

111500, Nurafshon shahri, Toshkent yo’li ko’chasi, 90.

Toshkent shahridagi ofisimiz: 100000,

Matbuotchilar ko’chasi, 32.

ISSN 2010-9318.

Gazeta «Toshkent haqiqati»

tahriri yati kompyuter markazida terildi va Tohir Mahmudxojaev

tomonidan sahifalandi.

Haftaring

chorshanba va shanba

kunlari chiqadi.

«SHARQ» nashriyot-matbaa

aksiyadorlik kompaniyasi

bosmaxonasida bosildi.

Korxonalar manzili:

Toshkent shahri,

Buyuk Turon ko’chasi, 41-uy.

1 2 3 4 5 6

Юртимизда бешикка талаб
булгани боис, бешикчилик асрлар
шароғи авлоддан, устоидан шоғирдга мерос бўлиб
утиб келмокда.

Ўрта Чирчик туманининг “Арғиной” маҳалласида истикомат
қилувчи Азамат Маматов

ҳам мана, уч йилдирки, бешик
яасаш билан шугулланга.

Хонасида мўжъазигина устахона
очган.

Болалигимдан ёғочдан бўлгани
бешикчилик асрлар яасаш билан шугулланга.

– Азамат яасаш билан шугулланга.
– Азамат яасаш билан шугулланга.

– Азамат яасаш билан шугулланга.
– Азамат яасаш билан шугулланга.

– Азамат яасаш билан шугулланга.
– Азамат яасаш билан шугулланга.

Нега шундай деймиз?

АЯМАЖУЗ – ОЛТИ КУН, ҚАҲРИ КЕЛСА ҚАТТИҚ КУН

Аямажуз – ай-
ёми ажуз (ар. اجعاز – кампир). Ўрта Осиё
халқлари кишини 90 кун
хисоблаб, “тўқсон” деб
атаганлар. Яна бунга эхти-
ёт юзасидан 10 кун қўшиб,
юз кунга тўлгизди, “сад” пок
деб юритганлар. Тўқсон хозир-

ги ҳисоб бўйича 13 декабрдан 13
маргача бўлган даврга тўғри ке-
ллади. Шу тўқсон куннинг охири
олти кунда қаттиқ союз бўлиб
(кўп йиллик кузатишларга кўра),
ер мулаши мумкин (базози йоли
союз бўлмай ҳам ўтади). Ана шу
6 кунни “шиша” деб ҳам, “ая-
мажуз” деб ҳам атаганлар. “Шо

деб аталишининг сабаби шуки,
...од қавми шу кунларнинг каттиқ
совуқ шамоли, гирдоблари ва
даҳшатлари билан ҳалок булган.
Улардан бир кампир тирик қолиб,
ҳалок булганларга марсия айтиб,
йиглаган. Шунинг учун бу кунлар
“кампир кунлари” деб атаган. У
(ке